

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

1. november 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 601 (Alm. del) af 20. september 2017 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Hvorfor finansierer finansministeriet skattereformer med dynamiske effekter fra første år, når man erkender, at det tager flere år før den øgede beskæftigelse følger, og hvad betyder det for statens gældsætning?

Svar

Finanspolitikken tilrettelægges efter den strukturelle saldo. Beregningskonventionen for den strukturelle saldo er, at årets regler lægges til grund, og det gælder både på indtægts- og udgiftssiden. Adfærdsvirkninger på beskæftigelse og arbejdstid, som påvirker den strukturelle saldo, indregnes derfor fuldt ud i det år, hvor regelændringerne gælder.

For eksempel indregnes arbejdsudbudsvirkningen af tilbagetrækningsreformen fuldt ud i den strukturelle beskæftigelse i disse år, hvilket bidrager til at øge råderummet i finanspolitikken (ved uændret strukturel saldo). Tilsvarende indregnes virkningen af lavere skat på arbejde fra *Skatteaftale 2012* på strukturel beskæftigelse og arbejdstid i disse år i takt med, at skattenedsættelserne indføres.

I praksis vil de dynamiske virkninger af reformer sandsynligvis indfinde sig gradvist, da det kan tage tid før beskæftigelsen og arbejdstiden har tilpasset sig til det nye strukturelle niveau. Længden af den faktiske indfasningsperiode er forbundet med usikkerhed og kan fx afhænge af de konkrete reformtiltag samt konjunktursituationen i udgangspunktet. Det vil dog gælde, at tilpasningsperioden – dvs. den periode det tager, før øget strukturel beskæftigelse er slået fuldt ud i den faktiske beskæftigelse – bliver forkortet, når forbedringen af den strukturelle saldo (reformgevinsten for de offentlige finanser) omsættes til andre prioriteringer, som derved understøtter efterspørgslen i økonomien, fx i form af lavere skattebyrde eller større offentligt forbrug.

Hvis tilpasningen til fx en positiv adfærdsvirkning i form af øget beskæftigelse sker over en årrække, vil forbedringen af den faktiske saldo ske mere gradvist end for den beregnede strukturelle saldo. Det vil indebære en stigning i den offentlige gæld og de offentlige renteudgifter knyttet hertil. Selv for betydelige adfærdsvirkninger er denne effekt imidlertid begrænset, jf. nedenstående eksempel. Virkningen på den finanspolitiske holdbarhed vil som udgangspunkt være tæt på nul.

Virkningen på rentebyrden kan illustreres ved et beregningsteknisk eksempel, hvor det finanspolitiske råderum disponeres til at sænke beskæftigelsesfradraget med 5 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd i stedet for at øge det offentlige forbrug. Det svarer til en umiddelbar skattelettelse på 7,2 mia. kr. På baggrund af beregninger foretaget på ADAM skønnes den faktiske timebeskæftigelse at stige gradvist til det højere strukturelle niveau (afledt af de dynamiske virkninger af den illustrative reform) og virkningen på den primære offentlige saldo er ca. neutral efter 4 år, *jf. tabel 1*.

Den gradvise realisering af beskæftigelsesvirkningerne medfører, at den primære offentlige saldo svækkes i løbet af de første 3 år. Samlet set medfører dette, at de offentlige nettorenteudgifter øges med ca. 0,01 pct. af BNP.

Tabel 1**Virkning af lavere skat i stedet for større offentligt forbrug for 5 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd**

	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5
Mia. kr., 2018-niveau					
Offentligt forbrug	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Umiddelbar skattelettelse	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2
Pct. af BNP					
Primær offentlig saldo	-0,13	-0,08	-0,04	0,00	0,03
Offentlige nettorenteudgifter	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
Offentlig nettogæld	0,12	0,21	0,26	0,26	0,23

Anm.: Den illustrative reform er neutral for den strukturelle saldo. Beregningen er foretaget med forhøjede elasticiteter i udenrigshandlen. Det forudsættes, at den strukturelle virkning på arbejdsudbuddet indføres gradvist i løbet af 3 år.

Kilde: Egne beregninger.

Det bemærkes, at den faktiske beskæftigelse kan ”overshoo” den nye strukturelle ligevægt før tilpasningen er tilendebragt, hvilket den typisk vil gøre i Danmarks Statistiks ADAM-model. I ADAM-modelberegningen er der således også en efterfølgende periode, hvor beskæftigelsen ligger over det strukturelle niveau. Det indebærer en periode med overskud på den primære offentlige saldo fra år 5 og frem. Denne virkning reducerer den i forvejen begrænsede virkning på den offentlige nettogæld og de offentlige nettorenteudgifter. For praktiske formål er virkningen på den finanspolitiske holdbarhed af, at den strukturelle beskæftigelseseffekt realiseres med en vis forsinkelse, således tæt på nul.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister